

De tijdloze schakelaar LS 990

Sinds 1968

Wat is een klassieker?

Een ware klassieker, zo zegt men, is een product uit een ander tijdperk, dat moeiteloos iedere trend overstijgt. Een klassieker is perfect vormgegeven. Zonder problemen en met slechts een minimale wijziging past hij zich aan nieuwe situaties en nieuwe uitdagingen aan. Een echte klassieker zet nieuwe maatstaven. Hij is universeel, tijdloos en tot op heden onovertroffen.

12
In gesprek: Harald Jung en Herbert W. Richter

34
Een klassieker toon diversiteit

60
Een schakelaar verover de architectuur

INHOUD

De schakelaar LS 990	04
Een klassieker ontstaat	08
In gesprek: Harald Jung en Herbert W. Richter	12
De schakelaar, de contactdoos	16
Een klassieker wordt verder ontwikkeld	24
Een klassieker toon diversiteit	34
In gesprek: Till Schneider	48
Een klassieker bekend kleur	54
Een schakelaar verover de architectuur	60
In gesprek: Wolfram Putz	70
Het bedrijf	76

Tijdloos sinds 1968

LS 990 is de klassieker onder de vlakke schakelaars: al sinds 1968 op de markt, inspireert hij 50 jaar later nog onverminderd met zijn tijdloze elegantie. Met de esthetiek van zijn no nonsens vormgeving, het grote bediencomfort door de grote wippen en zijn heldere uiterlijk overtuigt hij vandaag de dag nog steeds architecten en opdrachtgevers.

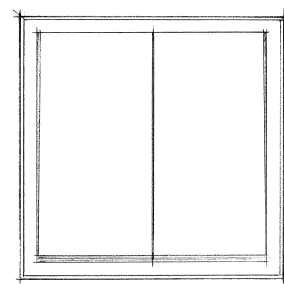
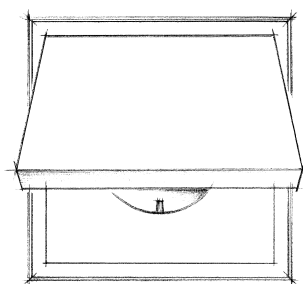
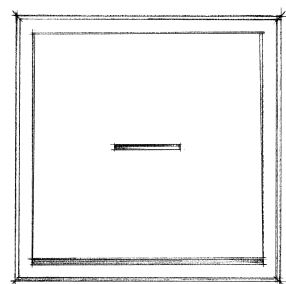
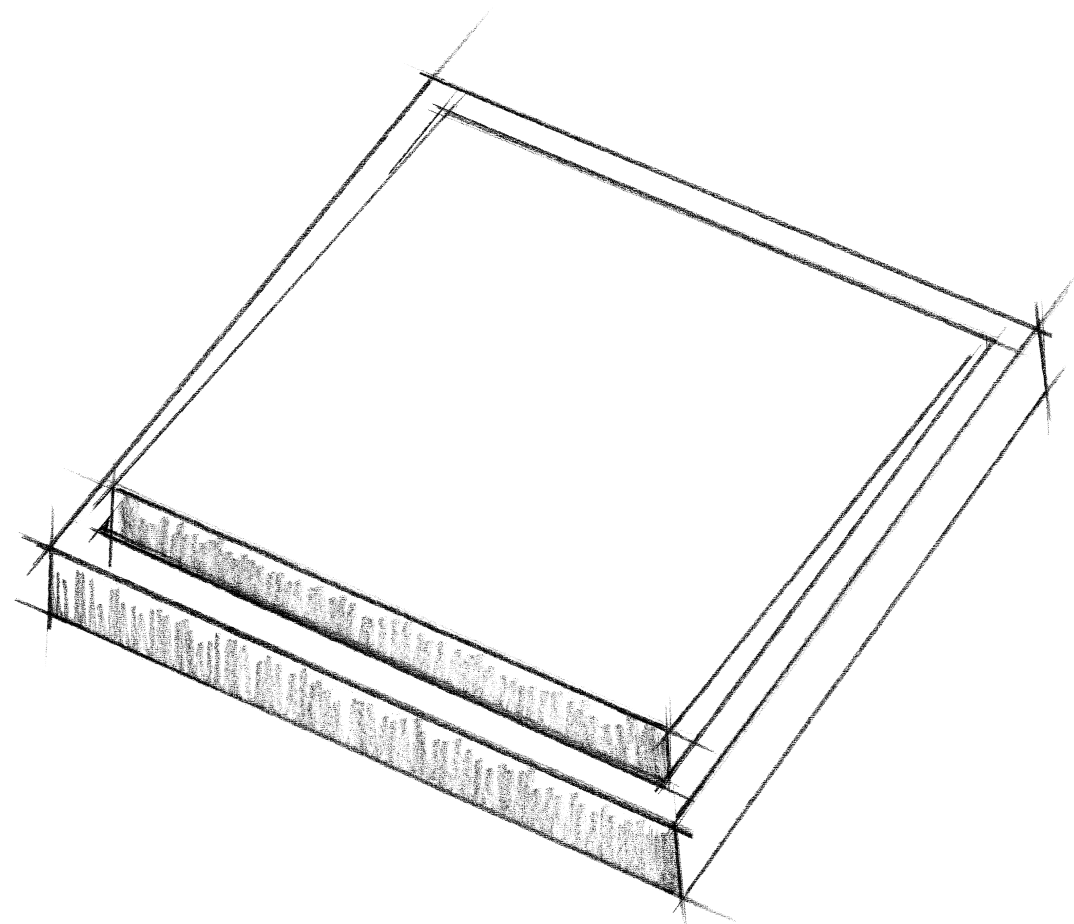

Minimalistisch streng, organisch speels of weelderig: met zijn terughoudende vormgeving en zijn strakke belijning past LS 990 in ieder interieurconcept. Verschillende uitvoeringen in kunststof of echt metaal als wel verschillende kleuren geven een wereld aan speelruimte.

Stadtvilla Duisburg, Duisburg

Architect: Druschke und Grosser Architektur,
Architekten BDA, Duisburg
Uitgerust met JUNG LS 990 in
Les Couleurs® Le Corbusier, 32140 ombre naturelle 31.

Een klassieker ontstaat.

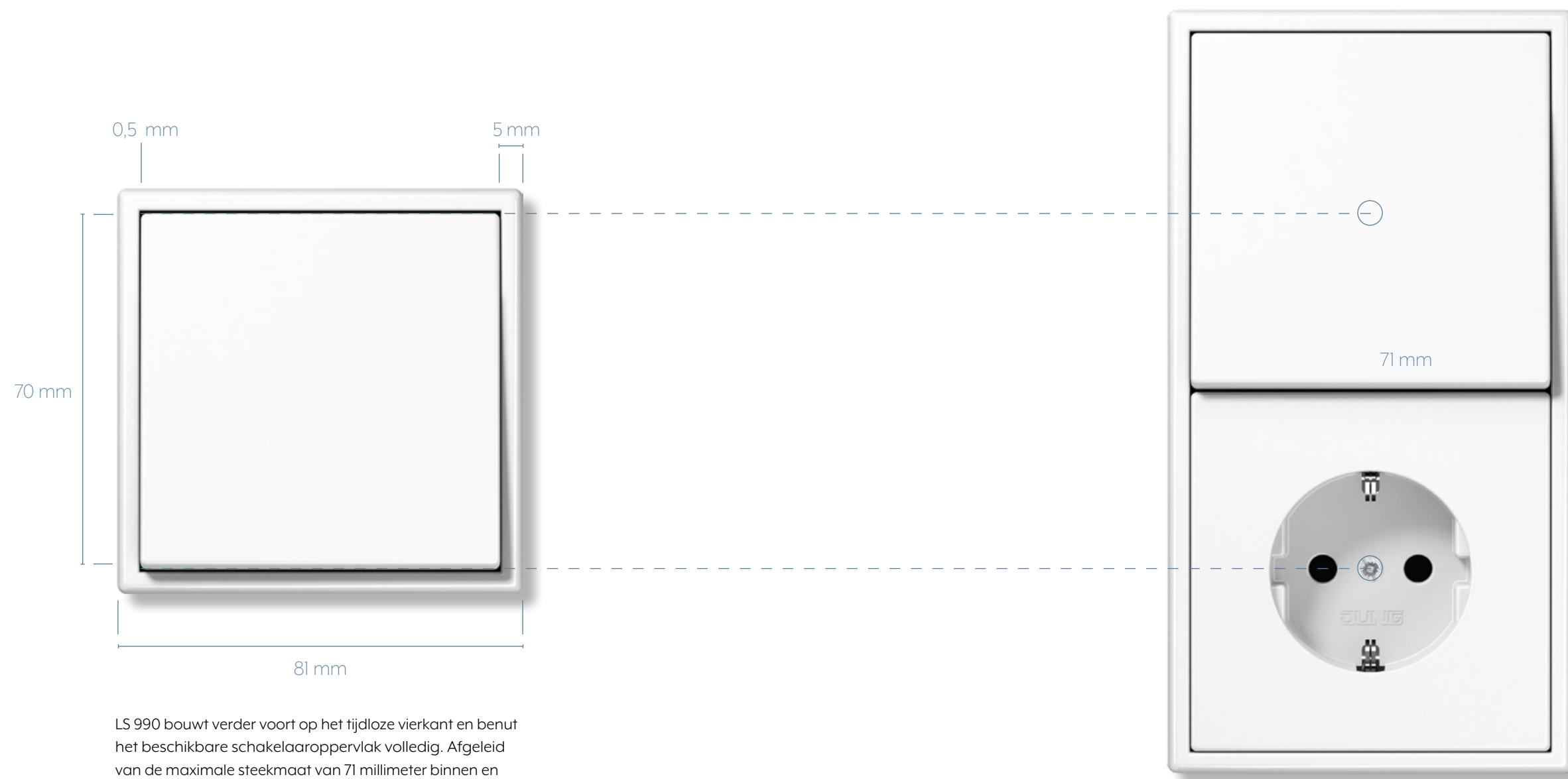
Om zich te realiseren welk revolutionair vormgevingsconcept aan het nieuwe programma ten grondslag lag, moet men zich voor ogen houden, hoe een schakelaar er destijds gewoonlijk uitzag: de eigenlijke tuimelschakelaar was nauwelijks breder dan een vinger en de grote afdekking eromheen diende uitsluitend om de wand of het behang te beschermen tegen de hand van de gebruiker. Maar JUNG wilde graag een schakelaar met groot oppervlak, en Herbert W. Richter heeft dit idee perfect in een ontwerp omgezet.

Geïnspireerd op de Bauhaus filosofie, die een no nonsens, gebruikers georiënteerde vormgeving vereist en inzet op heldere en elementaire vormgeving, heeft hij het design teruggebracht tot het absoluut noodzakelijke. Tegelijkertijd grijpt hij terug op een geometrische basisvorm: het klassieke vierkant. "In principe is de vorm als vanzelf ontstaan", zegt de ontwerper bescheiden.

"Ik heb de technici gevraagd, hoe groot het vlak maximaal zou kunnen zijn, en vanuit de grootst mogelijke steekmaat van 71 x 71 millimeter binnen en de complete afdekking van 81 x 81 millimeter vormde zich het basisontwerp: een schakelaargrootte van 70 x 70 millimeter met 5 millimeter raam eromheen."

Het nieuwe programma voldeed niet alleen aan alle eisen van modern interieurontwerp, maar werd ook de basis voor alle verdere ontwikkelingen op gebied van schakelaars. Vandaag, 50 jaar later, geniet LS 990 een nog steeds groeiende populariteit bij architecten en interieurarchitecten en is hiermee het best lopende programma bij JUNG, dat ondertussen in vele varianten en verschillende materialen te verkrijgen is.

Onveranderd qua vorm, is hij net zo tijdloos als flexibel en integreert hij zich in elk interieurconcept. Of de toenmalige directeur en ontwerper voorzien zouden hebben, hoe actueel het programma 50 jaar later nog steeds is?

LS 990 bouwt verder voort op het tijdloze vierkant en benut het beschikbare schakelaaroppervlak volledig. Afgeleid van de maximale steekmaat van 71 millimeter binnen en de maat van de totale afdekking van 81 millimeter is er een schakelaar grootte van 70 x 70 millimeter met 5 millimeter raam eromheen.

In gesprek: Harald Jung en Herbert W. Richter

Meneer Richter, u bent opgeleid tot grafisch vormgever. Hoe bent u destijds begonnen aan de opdracht om een lichtschakelaar te ontwerpen en hoe kwam u uiteindelijk aan deze vorm?

Herbert W. Richter: in principe is de basisvorm bijna als vanzelf ontstaan: de firma JUNG wilde een groot schakelaaroppervlak. Ik heb daarop de techniek gevraagd, hoe groot het vlak maximaal zou kunnen zijn. Vanuit de technische gegevens, de grootst mogelijke steekmaat van binnen van 71 x 71 millimeter en de totale afdekking van 81 x 81 millimeter, ontstond de mogelijkheid van het volgende design: een bedienoppervlak van 70 x 70 millimeter met 5 millimeter raam eromheen.

De schakelaar oogt zeer grafisch. Kan men zeggen, dat hij er zo uit ziet omdat hij is vormgegeven door een graficus?

Herbert W. Richter: Ja, natuurlijk, maar dat is op zich niets negatiefs.

Achteraf gezien is dat zowaar erg positief. Heeft u destijds bedacht wat u met uw ontwerp zou bewerkstelligen?

Herbert W. Richter: Nee, niet in het minst. Dat blijkt ook uit de catalogus van destijds. Wij hebben LS 990 destijds slechts met één pagina geïntroduceerd, want we wilden eerst maar voorzichtig testen of het programma überhaupt zou aanslaan. Er werd ook niet veel ophef over gemaakt, zoals in de trant van: we hebben daar toch een nieuwe productlijn gemaakt! Zo was het programma lange tijd slechts één van vele bij JUNG. Pas in de laatste 25 jaar heeft het zich buitenproportioneel ontwikkeld.

Herbert W. Richter

Harald Jung

Tegenwoordig is het programma zeer geliefd bij architecten. Had u deze doelgroep destijds ook speciaal voor ogen of wilde u gewoonweg de best mogelijke schakelaar, naar de wensen van de klant, vervaardigen?

Herbert W. Richter: beide. Op grond van mijn achtergrond als graficus vond ik een no nonsens, rechtlijnige vorm natuurlijk heel belangrijk, die het logischerwijs ook bij architecten goed doet. Dat geldt echter voor elk productontwerp: een duidelijk vorm en een uiterlijk dat de functie toont en ondersteunt, is op de lange termijn altijd de beste oplossing.

Harald Jung: Precies zo dacht mijn vader Siegfried Jung ook.

Hoe belangrijk is LS 990 momenteel binnen het bedrijf?

Harald Jung: LS 990 is het best lopende programma. Hiervan zijn er ook de meeste varianten. LS biedt gewoon heel veel mogelijkheden, om in een afdekraam op te nemen. Daarbij zijn in de branche steeds geruchten dat we zouden stoppen met het LS programma. Eenvoudigweg omdat we onze concurrenten

zo geïrriteerd hebben met ons succes en met de continue uitbreidingen zoals nieuwe materialen en nieuwe kleuren.

Herbert W. Richter: we moeten echter ook erkennen dat er trends zijn die een golfbeweging maken. Zo heeft ook dit programma in de afgelopen 50 jaar steeds weer hoogten en dieptepunten gekend – en zo zal het ook doorgaan. Op dit moment maakt de ontwikkeling van smaken (en daarmee LS) een opwaartse trend mee, ik hoop dat dit nog lang blijft duren.

Hoe kwamen jullie op materialen zoals aluminium, roestvrij staal, of de uitvoering in zwart?

Herbert W. Richter: het idee van de zwarte ramen kwam van een architectenbureau – Architecturbüro schneider+schumacher. Dat geldt ook voor het LS programma in lichtgrijs, dat een wens was van Norman Foster voor de Rijksdag in Berlijn. Ook de uitvoeringen in aluminium (Aluminium) en roestvrij staal (Edelstaal) zijn ontstaan door vragen van architecten voor concrete projecten.

Harald Jung: Soms komen ook concurrenten met innovaties op de markt, waarop we moeten reageren. Met nieuwe materialen bijvoorbeeld of alleen kleuren. Les Couleurs® Le Corbusier kwam in principe via onze marketingafdeling. En ik geef toe dat ik destijds onderschat heb wat voor een succes dit zou worden bij architecten en interieurarchitecten. Andere innovaties zoals LS ZERO zijn direct bij ons ontwikkeld. Wij hebben erkend dat de trend in de interieurinrichting zich op ultra vlak richtte en besloten om daarop te reageren. En dat natuurlijk met het programma dat daarvoor voorbestemd is.

En wat komt er hierna?

Harald Jung: momenteel gaat het er voor-
namelijk om, om de verschillende elektronische
toepassingen voor gebouwbeheertechniek in
het systeem te integreren, zoals kleine beeld-
schermen voor deurcommunicatie of radio's.
Aan het basisdesign zullen we echter niets
veranderen.

Herbert W. Richter: ik wil al heel lang voor
dit programma een display van 71x71 mm, dat
we om verschillende redenen tot nog toe niet
hebben. Daarnaast zijn er nog verschillende
andere ideeën, die nog op haalbaarheid
getest worden.

Denkt u ook na over nog andere materialen?
Men kan bijvoorbeeld een schakelaar van
hout maken of misschien zelfs van beton?

Harald Jung: we hebben al over de meest
uiteenlopende materialen nagedacht, over
keramiek, over carbon of zelfs schakelaars en
ramen geheel van glas. Dat was om bedrijfs-
economische redenen niet mogelijk. Een
enkele schakelaar van carbon, zou ongeveer
400 Euro kosten, dat zou waarschijnlijk door
niemand betaald worden of in elk geval zo
sporadisch dat productie niet zinnig is. Toch
hebben we een fabriek waar ook individuele
productie mogelijk is. Hierdoor is er een grote
productdiepte mogelijk. Bovendien onder-
scheidende we ons hiermee van Aziatische
concurrenten en beschermd het ons tegen
imitators. Naast de schakelaar en de contact-
doos bieden we binnen de productlijnen ook
toepassingen als bijvoorbeeld deurcommu-
nicatie en telefoon- of TV-contactdozen.

Meneer Jung, u heeft zojuist uw buitenlandse
concurrenten genoemd. Heeft u ooit gedacht
aan productie buiten de bestaande locaties
in Schalksmühle of Lünen of zelfs in het buiten-
land?

Harald Jung: een jaar of 25–30 geleden
hebben we erover nagedacht, om een deel
van het bedrijf, of tenminste een productielijn,
te verplaatsen naar Baden-Württemberg,
omdat dat een belangrijk omzetgebied is.

Echter voor mijn vader en de toenmalige
medebedrijfsleider de heer Schulte werd al snel
duidelijk dat we hier in Schalksmühle en Lünen
ons zeer gemotiveerde en goed ingespeelde
personeelsbestand hadden. Een nieuw pro-
ductiegebouw ergens anders neerzetten en
nieuwe machines kopen kan iedereen. Een
volwassen werknemerstructuur is echter niet
zo makkelijk te vervangen. Bovendien voelen
we ons ook verplicht aan onze medewerkers.
Voor ons komen onze mensen voor de schake-
laar. Wij generen hierom daadwerkelijk het

grootste deel van de toegevoegde waarde
in de regio en meer dan 90 procent van onze
productie vindt plaats in Duitsland. En dat is
zelfs TÜV gecertificeerd. Dus niet zoals bij
anderen die doen alsof ze in Duitsland pro-
duceren en ondertussen een deel van de
productie uitbesteden aan Polen, Tsjechië
of zelfs China.

Maar ongetwijfeld voelt u ook soms de druk,
om naar Azië te gaan en daar goedkoper te
produceren.

Harald Jung: dat kan dan kortstondig mis-
schien functioneren, maar op de lange termijn
zeker niet. Er is tenslotte ook zoveel geauto-
matiseerd, dat het nauwelijks mogelijk is dat
de massaproductie daar goedkoper zal zijn.
De dichtstbijzijnde leverancier bevindt zich in
de directe omgeving. Hij produceert sokkels
voor de contactdozen. ook de meeste andere
leveranciers bevinden zich binnen een straal
van 40 tot 50 kilometer van Schalksmühle.

Tot slot interesseert het mij hoe de schakelaar
er in de toekomst uit zal zien. Heeft u daarvan
een beeld voor ogen?

Herbert W. Richter: de klassieke schakelaar
zal zich in geringe mate aan de tijdsgeest
aanpassen, maar zal op zich niet veel veran-
deren. Parallel daaraan zal de elektrotechniek
steeds verder blijven ontwikkelen.

Hier concrete voorspellingen over doen, zou
koffiedik kijken zijn. Ik ben er in principe van
overtuigd dat de mechanische schakelaar, die
vaak al doodverklaard wordt (door elektro-
nica-enthousiaste jongeren) er ook over 20 of
30 jaar nog zal zijn.

Harald Jung: ook ik ben ervan overtuigd dat
de klassieke mechanische schakelaar blijft
bestaan. De toekomst ligt in de woningen met
thuisnetwerk. En daarvoor zijn wij met onze
KNX oplossingen het beste uitgerust.

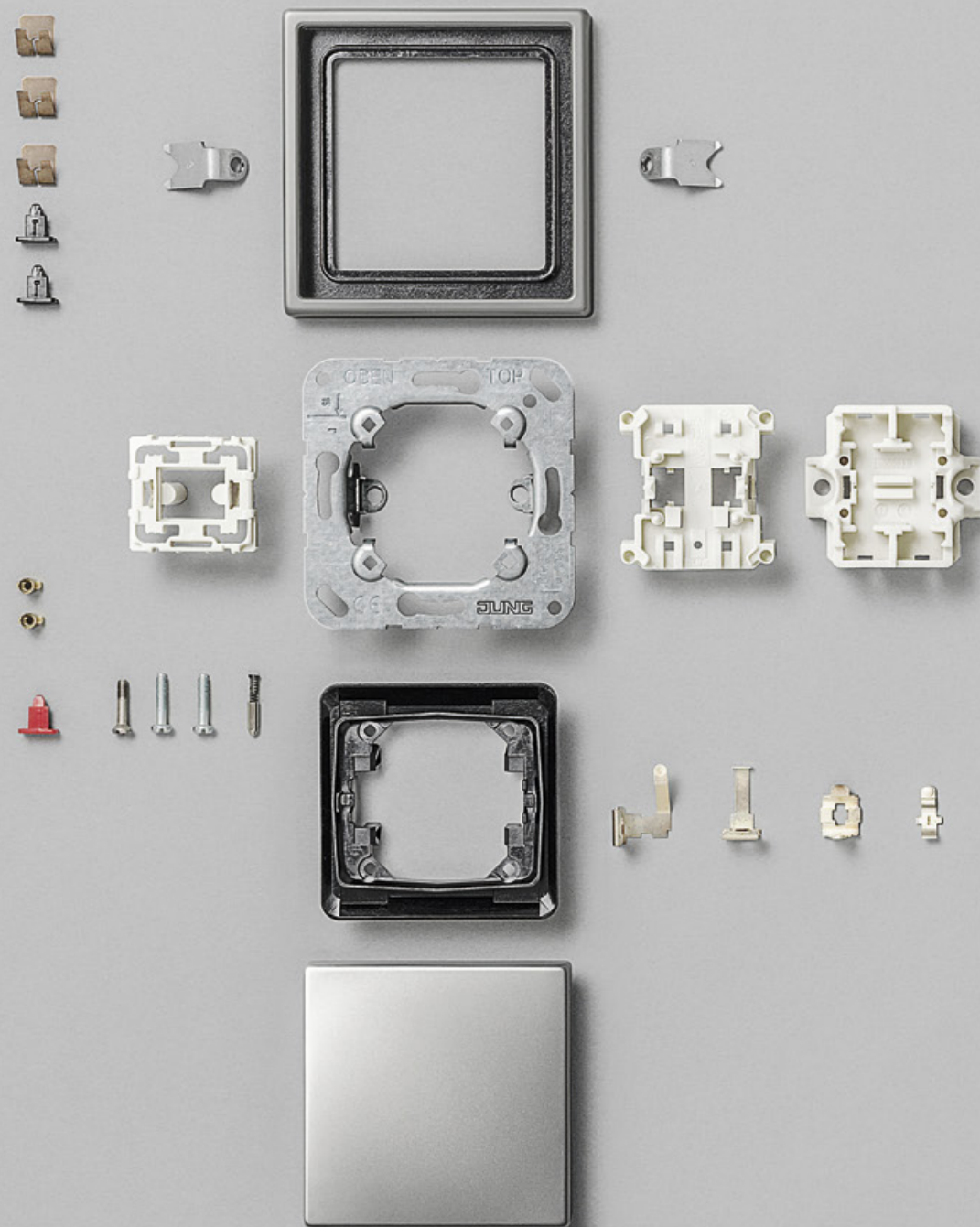
Het interview is afgenomen door Christian
Schittich, architect en auteur.

14 miljoen binnenwerken voor contactdozen en 8 miljoen basiselementen voor schakelaars, geproduceerd op volautomatische productiestraten, verlaten jaarlijks de JUNG fabrieken in Schalksmühle en Lünen. Dit wordt bereikt door de toepassing van hoogwaardige stansapparaten met een capaciteit van 700 draagringen per minuut. Op flexibele montagelijnen zijn meer dan 1.000 varianten klantspecifiek en in kleinere oplagen gemaakt. Daarmee biedt JUNG een bijzonder breed scala aan producten en een hoge uitleveringsgraad.

De door ons zelf ontwikkelde en vervaardigde werktuigen garanderen een hoge mate van precisie bij de verwerking. De door toeleveranciers gemaakte onderdelen komen al generaties lang overwegend uit de nabije omgeving. Duurzaamheid heeft topprioriteit in de productie. Met een productiegraad van meer dan 90 % in Duitsland zelf is JUNG gecertificeerd door TÜV Nord met het keurmerk "Made in Germany".

De schakelaar, de contactdoos

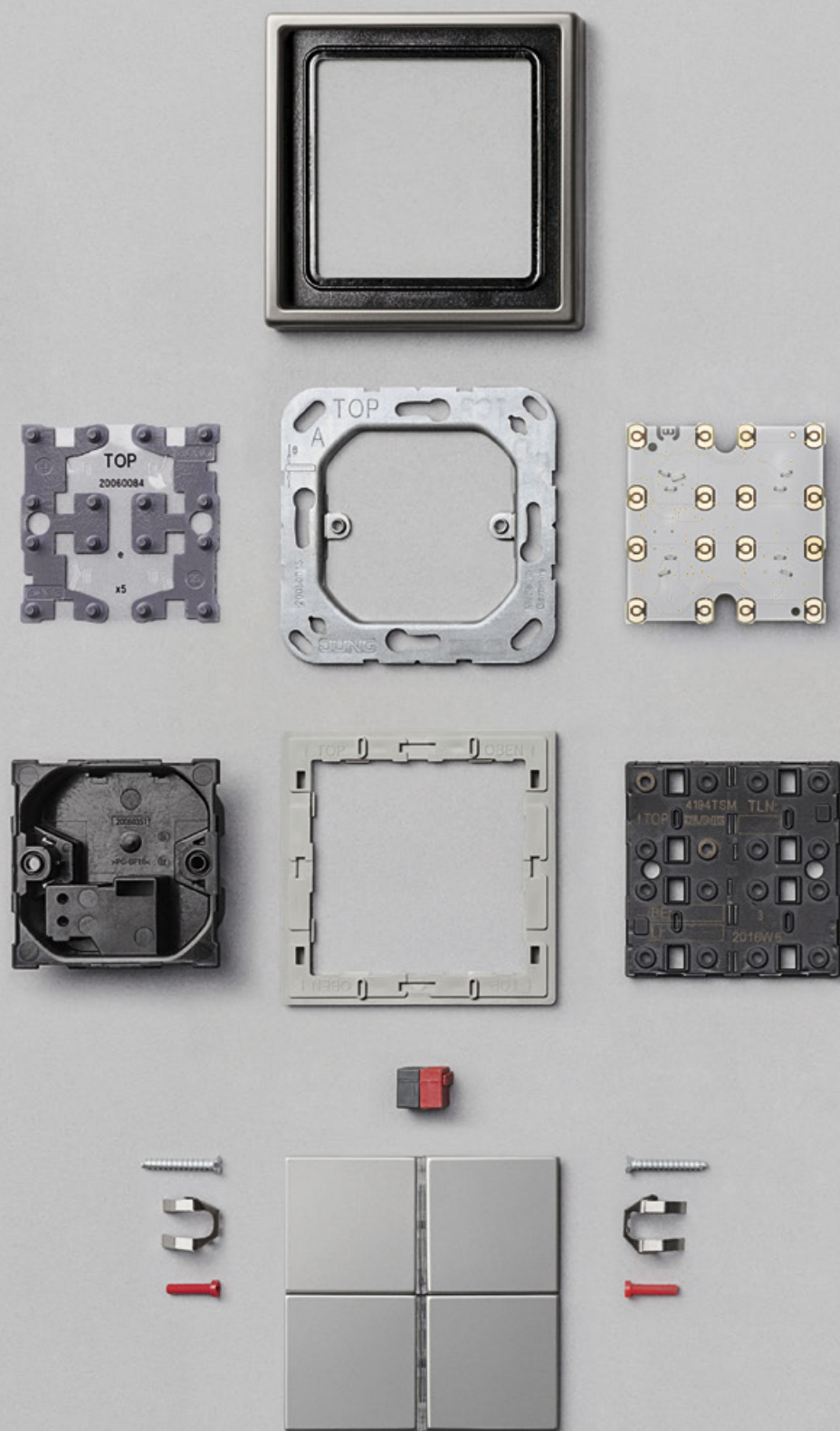

De schakelaar is het zichtbare element van de elektrotechnische installatie in het interieur. Daarom moet hij er goed uitzien, maar ook voldoen aan alle functionele eisen. De zichtbare kwaliteit aan de buitenkant, verbergt de vele mechanische onderdelen binnenin de schakelaar. 40.000 schakelingen vereist de huidige norm bij het testen. JUNG zelf vereist 50.000 keer bedienen. Dan pas worden de schakelaars door JUNG verkocht.

De JUNG contactdozen met beschermingscontact zijn geschikt voor actief gebruik. Goed zichtbaar maakt hij de mechanische belasting mogelijk en levert de benodigde spanning. De werkelijke kwaliteit zit echter in de contacten en in de sokkel en dus in de wand. 80-ton hoogvermogen stansmachines maken de metalen delen, die vervolgens in complexe bouwstenen gemonteerd worden. Bij de productie volgen meerdere volautomatische 100 % tests op afwijkingen. Daarbij test JUNG haar contactdozen met 25.000 keer "maakcontact" dat is 2,5 keer zoveel als de Duitse norm verlangt.

De F 40 taster is bestemd als bedienpunt in het KNX systeem. Hij is ontwikkeld met het oog op grote bedienoppervlakken, en biedt met een enkele taster max. 8 bedienpunten, dit is mogelijk door de compacte vorm van de elektronica. Het regelen van temperatuur, verlichting en jaloezieën wordt zo naadloos geïntegreerd in de installatie. Het is JUNG ook hierbij gelukt om metaaluitvoeringen te maken van echt metaal. De volgens de Norm (EN60669-1) vereiste 40.000 positiewisselingen bij testen worden vergeleken met de richtlijnen met minstens 25 % overtroffen.

Een klassieker wordt
verder ontwikkeld

LS 990 wit

LS 990 bruin-leder

LS 990 marmer-wit

LS 990 zwart

LS 990 Edellaal (RVS)

LS 990 lichtgrijs

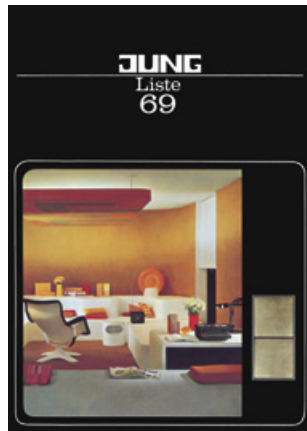
LS 990 Aluminium

LS 990 Antraciet

1968

LS 990 komt op de markt als vlakke schakelaar. De uitvoering in Duroplast wit onderstreept zijn duidelijke vorm.

1979

De tijdgeest volgend was LS 990 er enkele jaren in bruintinten, waaronder ook de uitvoering bruin-leder.

1984

Ook goed voor een decennium – de uitvoering in marmerlook.

1998

Voor het Cubus Hotel in Dusseldorp komt de schakelaar in het zwart op de markt, een uitvoering die nog steeds geliefd is bij architecten.

Architectenburo:
schneider+schumacher Architekten,
Frankfurt am Main

1999

De eerste schakelaar uit de LS range in echt metaal. Ook deze is ontstaan door een concreet bouwproject – het kantoor van de bondspresident in Berlijn

Architectenburo:
Gruber + Kleine-Kraneburg, Frankfurt am Main

In het zelfde jaar volgt dan de uitvoering in het heldere lichtgrijs voor verbouw van de Rijksdag in Berlijn.

Architectenburo:
Foster + Partners, London

2002

Het eerste schakelaarprogramma in de branche in Aluminium komt op de markt. Toegepast in het Federaal Ministerie van Arbeid en Sociale Zaken.

Architectenburo:
Prof. Paul Kleihues, Berlin

2006

Vervolgens vult de uitvoering Antraciet het portfolio aan, hier in Tribunal d' Instance et CPH in Montmorency.

Architectenburo:
Dominique Coulon et associés, Strassbourg

LS 990 Glanzend Chroom

LS 990 Gold

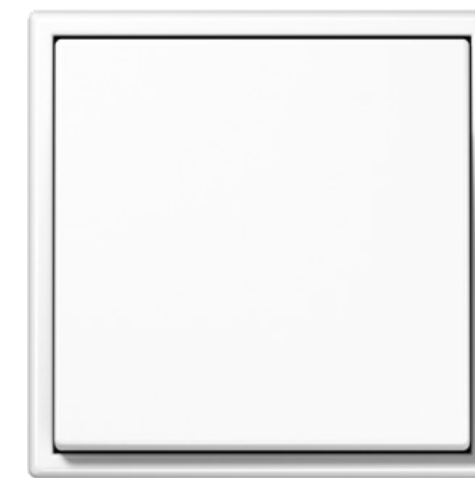
LS 990 Messing

LS 990 in Les Couleurs® Le Corbusier

LS 990 Dark

LS ZERO

2006

2006 brengt elegantie met Glanzend Chroom. In het Breidenbacher Hof in Dusseldorp benadrukt deze uitvoering stijlvol de sfeer.

Interieurarchitect:
Peter Silling & Associates,
Hotel Interior Design Silling, Köln

2008

LS 990 komt uit in echt goud. De metaaluitvoering met ongeveer 24 karaat goud verguld in het Ritz Carlton in Moscow.

Interieurarchitect:
Peter Silling & Associates,
Hotel Interior Design Silling, Köln

2012

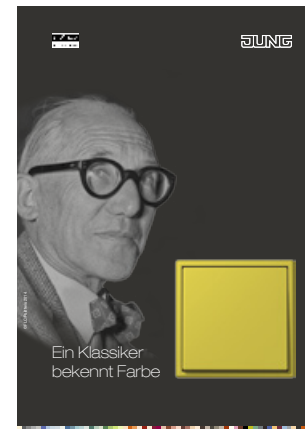
Echte materialen vereisen grote precisie. Echt messing, met de hand bewerkt: toegepast in het Lenbachhaus in München.

Architectenburo:
Foster + Partners, London

2014

Wereldwijd exclusief brengt JUNG LS 990 in de 63 kleuren van Les Couleurs® Le Corbusier op de markt. Om de indrukwekkende kleurdiepte uit te beelden, worden de schakelaars met de hand gelakt.

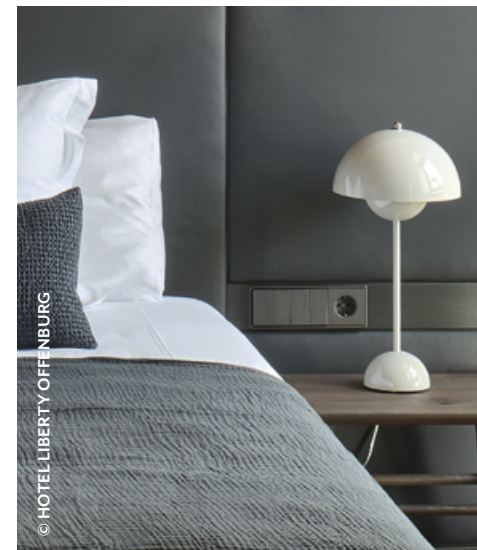
Een klassieker bekend kleur: Another Venice in Venetië. LS 990, in verschillende kleuren van Les Couleurs® Le Corbusier, vult het designconcept optimaal aan en ondersteunt de individuele mix van historische, traditionele, en moderne, gereduceerde componenten.

Architectenburo:
Marcante-Testa, UdA Architetti, Turijn

Donker mat gelakt aluminium geeft de rechthoekige belijning van deze tijdloze schakelaar een intensieve uitstraling, bijvoorbeeld in Hotel Liberty.

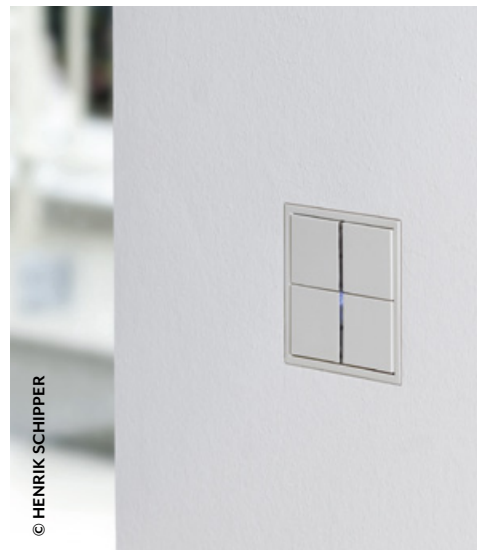
Interieurarchitect:
Konrad Knoblauch GmbH, Markdorf

2016

Tijdloos, gereduceerd, consequent. De veelzijdig bekroonde ultra vlakke uitvoering, hier in Palais Fidelio in Bonn.

Architectenburo:
Oezen-Reimer & Partner, Bonn

Een klassieker toont
diversiteit

Een veelzijdig vierkant

Van het begin af aan is LS 990 geconstrueerd met het oog op verdere ontwikkeling. Door de bouwvorm met de grote schakelwip is hij erop ingericht, het maximale oppervlak te benutten – talloze bedienconcepten kunnen hiermee gerealiseerd worden. Van de klassieke schakelaar, via verlichtings- en temperatuurregeling, tot aan toepassingen in het gebouwmanagement. Al 50 jaar lang is dit systeem technisch up to date.

Metaal aan de lopende band

De focus op metaal, dat lag oprichter Albrecht Jung altijd bijzonder na aan het hart. Al sinds de jaren '20 van de vorige eeuw concentreerde de onderneming zich op de verwerking van metaal. Het vervaardigen van de kunststofdelen gebeurt met behulp van door JUNG gemaakte werktuigen, bij in de buurt gelegen toeleveranciers.

Metaal is voor ons metaal

De smalle ramen van LS 990 en de kleine radius vereisen een hoge mate van precisie bij de constructie en de werktuigbouw. Sinds mensenheugenis heeft JUNG bij de ramen ook de bijbehorende inzetten gemaakt in het zelfde materiaal. Dit vereist voor meer dan 200 producten een eigen werktuig. De productieprocessen zijn exact afgestemd op de eigenschappen van de verschillende soorten metaal. Bij Aluminium worden de schakelwippen gevouwen. Bij Edellaal getrokken en glasparel gestraald.

Duroplast: een klassieker onder de kunststoffen

Zijn bijzondere sterkte, zijn oppervlakte hardheid en temperatuurbestendigheid zijn de kenmerken van Duroplast. Het materiaal is krasvast, vrij van halogenen en bijzonder geschikt voor producten waar hoge eisen aan worden gesteld.

Wit blijft wit

De uitvoering in hoogwaardig Duroplast kunststof in alpine wit is het uitgangspunt van de LS range, en tot op de dag van vandaag ook de meest uitgebreide versie. Later kwamen er andere kleuren bij, zoals zwart en lichtgrijs. Dankzij de eigenschappen van Duroplast heeft zelfs het regelmatig desinfecteren geen invloed op de bestendigheid tegen licht, en blijven de kleuren een leven lang onveranderd.

Naadloos is een centraal thema in de architectuur.

De ontwikkeling van de ultra vlakke variant LS ZERO heeft door een integrale planning met de afdelingen het probleem van het vlakverschil opgelost. De inbouwmethode is afgestemd op de werkwijze van de bouwpartners. Vloeiende overgang tussen oppervlak en bedienement zijn het resultaat. Of het gaat om stucwerk, holle wand of meubelinbouw. Voor deze meervoudig gepatenteerde ontwikkeling is JUNG meerdere malen bekroond.

LS ZERO

In gesprek: Till Schneider

Cubus Hotel, Düsseldorf

Architect: schneider+schumacher, Frankfurt am Main
Uitgevoerd met JUNG LS 990 zwart.

Bij uw buro schneider+schumacher gebruikt u, bij de meest uiteenlopende opdrachten, altijd het programma LS 990 van JUNG – waarom?

Till Schneider: Ik kende de schakelaars van JUNG zelf al van de architectenburo's waar bij ik tijdens mijn studie in de jaren '80 heb gewerkt. Bij Oswald Matthias Ungers waren er helemaal geen andere schakelaars dan LS 990 – toen nog in alpine wit. Later was ik bij eisele + fritz en maakte iets dergelijks mee. De architectuur was daar volledig anders, maar de toegepaste schakelaars en contactdozen waren dezelfde. Ook van collega's bij andere buro's hoorde ik regelmatig dat dit programma behoorlijk populair is. Het was voor de hand liggend, bij mijn eerste project ook LS 990 toe te passen.

Vanaf wanneer wilde u de schakelaar in het zwart toepassen?

Till Schneider: aan het einde van de jaren 80 heb ik de zolder van mijn vader in Darmstadt verbouwd en een wand met zwarte platen bekleed. Ik wilde daarbij de schakelaars en contactdozen in dezelfde kleur, maar kon dit bij JUNG niet krijgen. Ik ben toen naar een autospuitery gegaan en heb de LS 990 componenten daar zwart laten spuiten. Die schakelaars functioneren nu nog en hebben hun kleur behouden. Toen ons buro later groter werd, hadden we in 1996 een hotelproject in Düsseldorf en we wilden ook daar zwarte wanden. Toen hebben we het weer aan gevraagd, en omdat de aantallen deze keer beduidend groter waren dan de vorige keer, was JUNG bereid om voor ons een donkere uitvoering te produceren. Het zat er eigenlijk al een beetje aan te komen.

”Ook van collega's bij andere buro's heb ik vaak gehoord dat het programma behoorlijk populair is ...”

En ondertussen heeft JUNG ook gelakte schakelaars...

Till Schneider: ... ja, die uitvoeringen in de kleuren van Le Corbusier zijn echt een aanwinst. Als je de installatie er niet wilt laten uitspringen, maar wilt integreren, dan ligt het voor de hand om met kleurige schakelaars te werken. Op kleurige wanden staat een witte schakelaar gewoon meestal niet goed.

Hebt u verder nog wensen ten aanzien van het programma?

Till Schneider: op de eerste plaats zou ik graag willen dat de ontwikkeling van schakelaars niet te gecompliceerd wordt, zoals bijvoorbeeld bij touchscreens. Tegenwoordig kan het in een hotel wel gebeuren, dat je helemaal niet meer weet, hoe je het licht uit

moet doen. Ondanks dat ik veel affiniteit heb met techniek, heb ik wel eens de lamp eruit moeten draaien, of de stekker er uit moeten halen. In plaats van eerst een uitvoerige handleiding te moeten lezen, heb ik liever een gewone schakelaar die ik kan omzetten.

De traditionele schakelaar blijft dus nog lang bestaan?

Till Schneider: Ja, in veel gevallen is hij ook in de toekomst de beste oplossing.

Het interview is afgenomen door Christian Schittich, Architect en auteur.

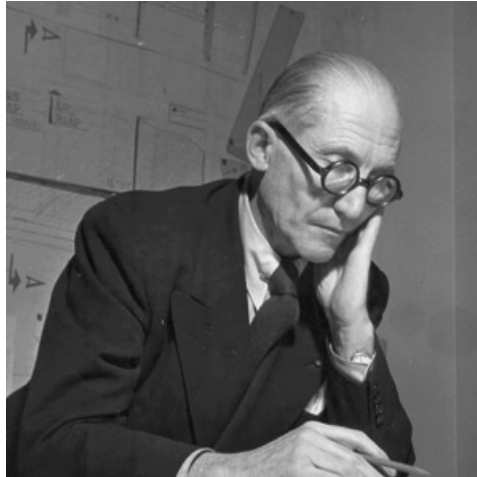
Met zijn elementaire en tijdloze vorm past LS 990 in ieder architectuurconcept.

Städel Museum, Frankfurt am Main

Architect: schneider+schumacher, Frankfurt am Main
Uitgerust met JUNG LS 990 alpine wit.

Een klassieker bekend kleur

Weissenhofsiedlung, Stuttgart
Architect: Ludwig Mies van der Rohe

Kleur is voor de architectuur net zo belangrijk als de ruimte of de vorm. Daarvan is in elk geval Le Corbusier vast van overtuigd. Met zijn visies en ideeën, niet op de laatste plaats met sculptuurwerk, vormde hij de moderne architectuur als geen ander – en daarmee ook onze kijk op bouwen tot op de dag van vandaag. Naast architectuur hield Le Corbusier zich bezig met verven. Al vroeg experimenteerde hij bij zijn abstracte beelden met de

kleur, voornamelijk met hun effect op de menselijke waarneming. Zo ontwikkelde hij in decennia zijn eigen kleurensysteem: de Polychromie architecturale. Het is een systeem dat speciaal gericht is op de architectuur en daarmee uitsluitend tinten gebruikt die hiermee compatibel zijn. Bovendien richt Le Corbusier zijn concept op de kleuren van de natuur en richt de "Polychromie architecturale" zo in, dat iedere afzonderlijke kleur met elke andere

"Kleur is in de architectuur een even krachtig middel als de plattegrond en de dwarsdoorsnede. Of beter nog: de polychromie, een bestanddeel van plattegrond en doorsnede zelf."

gecombineerd kan worden. Dat maakt het onderscheid met andere kleurensystemen. Ook bij zijn eigen projecten grijpt de architect steeds weer terug op zijn kleurtheorie. Een belangrijk gebouw daarin is het Maison La Roche in Parijs, een woonhuis met geïntegreerde galerie, dat Le Corbusier van 1923 tot 1925 ontwierp voor een kunstverzamelaar en dat sinds 2016 behoort tot UNESCO-werelderfgoed. Hier past hij zijn eigen kleurenstrategie

meesterlijk toe en laat indrukwekkend zien hoe met behulp van kleuren, ruimtes optisch groter gemaakt kunnen worden, samengenomen kunnen worden of in dialectische relatie gebracht kunnen worden. Kleur, daarvan is de meester overtuigd, moet de vorm benadrukken, maar nooit verbergen.

”Kleuren hebben een sterk effect. Kleur is onderdeel van ons bestaan.”

Al geruime tijd nu zijn producten van verschillende fabrikanten verkrijgbaar in de fascinerende kleuren van Les Couleurs® Le Corbusier. Als officiële partner van Les Couleur Suisse, de wereldwijde licentiehouder, biedt JUNG vanaf 2014 wereldwijd exclusief LS 990 aan in de 63 unieke tinten. Een innovatie die gelijk in het zelfde jaar door de Raad van Vormgeving – in de categorie ”Product” – als ”Best of Best” werd onderscheiden met de hoogste waardering bij de Iconic Awards. Samen met de producten van de andere netwerkpartners kunnen kleuren in de hele ruimte harmonisch gecombineerd worden – van vloerbedekking, tot aan wandbekleding en schakelaars en contactdozen. Natuurlijk kan een kleurige schakelaar, die opvalt door zijn fraaie matte oppervlak, ook als accent op de witte wand gebruikt worden. Om de kleurdiepte goed uit te beelden en de matte tint te verkrijgen laat JUNG de schakelaars in een speciaal proces met de hand lakken. Door het licht ruwe oppervlak wordt het schakelen zelf nu ook een haptische ervaring.

Naast conventionele schakelaars, contactdozen of dimmers biedt JUNG ook bedienunits voor het sturen van intelligente systemen in dit unieke kleurensysteem. Zo kan bijvoorbeeld ook een Smart Home in Les Couleurs® Le Corbusier gerealiseerd worden. Een klassieker bekend kleur.

Another Venice, Venice

Architect: Marcante – Testa | UdA Architetti, Turijn
Uitgerust met JUNG LS 990 in Les Couleurs® Le Corbusier

Een schakelaar veroverd de architectuur

Giant's Causeway, Antrim

Architect: Heneghan Peng Architects, Irland
Uitgerust met JUNG LS 990 aluminium.

Christian Schittich, architect en auteur

”Er zijn zaken die zo vanzelfsprekend integreren, dat je ze nauwelijks opmerkt. Als men er echter eenmaal mee bezig is, vallen ze overal op.”

Zo verging het in elk geval de auteur van deze interviews begin jaren '90 met het schakelaar-programma LS 990 van JUNG, toen hij daarmee voor de eerste keer in aanraking kwam. En dit verband met zijn eerste zelf te verbouwen woning in Olympiadorf München. “Uit kostenoverwegingen hebben we daar alles zelf gemaakt: het parket verplaatst, de badkamer betegeld, muren eruit gehaald en ramen omgebouwd. Op een gegeven moment was het elektra aan de beurt en een geschikt schakelaar- en contactdozen systeem moest gevonden worden.” Dankzij vele jaren in de praktijk hadden wij ons al met alle mogelijke materialen en bouwproducten bezig gehouden, echter nauwelijks met schakelaars. Er waren dan ook geen speciale wensen wat dit betreft, zoals dat misschien bij andere onderdelen, zoals wastafel of eetkamerverlichting, het geval kan zijn. 's avonds bracht een buurman, die tegelijkertijd aan het verbouwen was, en met wie wij regelmatig ons gereedschap en onze verbouwervaringen uitwisselden, een catalogus van een elektrotechnische groot-handel mee: als we wilden, konden we samen bestellen. De catalogus bevatte een scala aan mogelijkheden, maar toch was het geschikte programma snel gevonden. Zonder dat we wisten dat het hier toen al om een ware klas-sieker ging, waren we al snel overtuigd van LS 990, door zijn heldere, fascinerende vorm. De componenten waren nog maar net ge-monteerd en ze vielen ons eigenlijk al direct overal op. Tenminste in elk geval overal waar het om bijzondere architectuur ging. Zo ook in de gebouwen van de meest gerenommeerde architecten. Richard Meier was destijds één daarvan. In zijn veel besproken stadhuis in

Olm (en later ook in het stadhuis van Den Haag) doken de LS schakelaars op, net zo als in verschillende gebouwen van Norman Foster – destijds zo ongeveer de onbetwiste koning van de architectuur. Enkele jaren later gebruikte Foster, die door verschillende high-tech iconen zoals de Hongkong-Shanghai-Bank en de nieuwe luchthaven van het Engelse Stansted beroemd geworden was, dit programma ook bij zijn meest spectaculaire projecten: de verbouw van de Berlijnse Rijksdag tot de nieuwe Bondsdag – met zijn toegan-ke-lijke glazen koepel ook vandaag nog een van de meest geliefde toeristenattracties van de hoofdstad. Foster wilde voor dit bijzondere project de schakelaars in het lichtgrijs en kreeg deze ook van JUNG, waarmee een nieuwe variant werd geboren. Bijna gelijktijdig en ook door wens van een architect ontstaat de roestvrij stalen variant Edelstaal, voor het kantoor van de bondspresident, van Gruber Kleine-Kranenburg. Ook Edelstaal werd hier-na een vast onderdeel van de LS range.

Met het gebruik van LS 990 stonden de Berlijnse regeringsgebouwen de Bondsdag en het kantoor van de bondspresident niet alleen. In tegendeel: de architect van het Paul-Löbe-Haus (Stephan Braunfels) vertrouwt hier net zo goed op als de architect van het ministerie van buitenlandse zaken (Müller Reimann Architek-ten) en ook HPP bij het federale ministerie van Financiën. En enige tijd later ook Kleihues + Kleihues bij het federale ministerie van arbeid en sociale zaken, waarvoor de variant in aluminium werd geïntroduceerd. En zelfs de bondskanselier schakelt de verlichting in haar kantoor tot vandaag de dag aan met LS 990.

Stadthaus Ulm

Architect: Richard Meier, New York
Uitgerust met JUNG LS 990 alpine wit.

De opkomst van de Berlijnse overheidsgebouwen is zo'n 20 jaar geleden. Er is sindsdien veel veranderd in de architectuur, zowel op gebied van techniek als qua vormgeving.

Gedreven door de snelle ontwikkeling, die altijd nieuwe materialen en constructiemethoden met zich mee brengt, van digitalisering tot globalisering, en daarmee de wereldwijde uitwisseling van concepten en ideeën, van technologieën en producten, toont de architectuur de laatste twee decennia een diversiteit als nooit tevoren. Zo zijn er vandaag spectaculaire mogelijkheden, die voorheen ondenkbaar waren. Talrijke vormgevers en opdrachtgevers grijpen, met een "signatuurarchitectuur" in het achterhoofd, daar maar al te graag op terug. Andere architecten ensceneren natuurlijke en kunstmatige materialen met hun weelderigheid, weer anderen zetten in op minimalisme en reductie. Alles is tegenwoordig mogelijk, als de kwaliteit maar in orde is. In deze snelle tijd, waarin alles kan, is het des te meer verrassend dat er nog steeds bouwproducten zijn die zo tijdloos zijn, dat al deze veranderingen hun onberoerd laten. Ja, dat zij zelfs hiervan profiteren. Tot deze ware klassiekers behoort ook het LS 990 programma van JUNG. Tot op de dag van vandaag vertrouwen internationaal vermaarde architecten bij de meest uiteenlopende opdrachten hierop, of het nu gaat om het nieuwe Pudong Shangri-La-Hotel en Shanghai, de Allianz-Arena in Munchen of bijzondere villa in Portugal. En dat met ondertussen nog steeds groeiende populariteit.

"Wij hebben LS 990 gekozen voor het Fonte Boa House vanwege haar minimalistische en pretentieloze voorkomen, en vanwege het hoogwaardige materiaalgebruik", licht architect João Mendes Ribeiro toe. "Met haar elementaire vorm en de uitgesproken smalle rand past zij eenvoudigweg in elke omgeving."

Casa Fonte Boa, Portugal

Architect: João Mendes Ribeiro Arquitecto Lda, Portugal
Uitgerust met JUNG LS 990 alpine wit.

Ook David Chipperfield Architects vallen altijd weer terug op LS 990 schakelaars van JUNG. Bij hun eigen buro in Berlijn, maar ook bij David Chipperfield 's eigen woning, net als bij talrijke andere projecten. Eén daarvan is de Ciutat de Justicia in Barcelona, een schijnbaar speels gerangschikt complex, met meerdere uitgesproken elegante cubische gerechtsgebouwen, die opvallen door de verschillende pasteltinten van de gevels. "Er zijn zaken die hun vorm gevonden hebben, en het heeft waarschijnlijk geen zin, om hier nog verder over na te denken: de smoking, de cilinder, de concertvleugel. Voor mij is ook de schakelaar LS 990 van JUNG zo 'n ding", zegt Alexander Schwarz, partner en Design Director bij David Chipperfield Architects in Berlijn. "Alle zaken

kunnen maar beter zwart zijn." Omdat zwart, niet geheel zonder reden, ook vaak de favoriete kleur is van architecten, is het LS programma sinds het Cubus Hotel en het kantoogebouw in Dusseldorp (1998) van schneider + schumacher ook in zwart te verkrijgen. Ook dit Franfurter architectenburo grijpt sinds de eerste dagen van hun gemeenschappelijk architectenburo in de '80er jaren, steeds weer terug op LS 990. Zo ook bij de uitbreiding van het Städelmuseum in Frankfurt, dat met zijn futuristische ronde dakramen en het groene en toegankelijke dak, waarop bij mooi weer kinderen spelen, zeker tot de meest fascinerende museumgebouwen in Duitsland van de laatste tijd behoort.

”Want met haar gereduceerde vorm en tijdloosheid past LS 990 gewoon bij alle architectuur.”

Een compleet andere opdracht dan een museum is een tandartspraktijk, en hierom gaat het bij KU64 in Berlijn. Ook de taal van de architectuur van de vormgevers van het Berlijnse buro Graft is fundamenteel anders van die bij schneider+schumacher. Eén ding hebben beide projecten echter gemeen: het toegepaste schakelaarprogramma. Want ook de ontwerpers van Graft vertrouwen bij hun organische en prachtige interieurlandschap op LS 990. Met zijn terughoudende vormgeving kan het in ieder interieur worden toegepast.

Het is dan ook geen wonder dat de architecten die deze eenvoud waarderen, opvallen door hun gebouwen met spectaculaire vormen. Want juist zij hebben schakelaars en contactdozen nodig die niet met hun eigen artistieke uitbundigheid in conflict komen. Zo kun je LS 990 ook vinden in Frank Gehry's DZ Bank bij de Brandenburger Poort in Berlijn of in de BMW-wereld in München van COOP HIMMELB(L)AU uit Wenen. Dit sprekende beeldhouwwerk van staal en glas ontvouwt vooral in het interieur al zijn pracht. Het is een geënceneerde belevingswereld

onder een gigantisch, golvend dak, dat met zijn dynamische vorm de nobele merken van het automobielconcern representeert, dat bovendien ook dag en nacht een stedelijke ontmoetingsruimte vormt. En ook daar, waar verschillende architecten gezamenlijk bouwen, zijn de JUNG schakelaars geliefd. Zo ook op de bekende Vitra Campus in Weil am Rhein. Gedurende vele jaren hebben hier verschillende ontwerp persoonlijkheden met unieke bouwwerken hun sporen nagelaten: Zaha Hadid of Frank Gehry met hun deconstructivistische architectuur, Tadao Ando met zijn weelderige minimalisme, Nicholas Grimshaw met een hightech hal of de partners van SANAA met hun zeer witte en filigrane vormspraak. Niet alleen de locatie hebben al deze gebouwen van zo vele verschillende architecten gemeen, maar ook het schakelaarprogramma. En dat is niet meer dan logisch. "Want", zo zegt Wolfram Putz, een van de drie oprichters van Graft, "met haar gereduceerde vorm en tijdloze uitstraling past LS 990 gewoonweg bij alle architectuur."

DZ Bank, Berlijn

Architect: Frank O. Gehry, Los Angeles
Uitgerust met JUNG LS 990 Edelstaal

”Bij de ontwikkeling van mijn eerste woonhuis in 1991 heb ik mij intensief bezig gehouden met schakelaars en daarna voor LS 990 gekozen. Ik was er zeker van dat haar elegante en gereduceerde vorm de jaren overleven zou en het best zou passen bij onze eigentijdse, maar ook tijdloze, architectuur. Een belangrijk uitgangspunt bij ons bureau is: “Het betere is de vijand van het goede! Als er dan echter, zoals bij LS niets beters komt, dan blijft het goede het beste. En daarom hebben we tot nu toe, al meer dan 25 jaar, bij alle projecten hetzelfde programma aan schakelaars toegepast.”

Alexander Brenner

Lichtdoorlatend en verdeeld over drie ruime etages, staat het Haus Rottmann van Brenner Architekten hoog in aanzien als het gaat om wonen. Eenvoudige en edele materialen vormen het tijdloze ontwerp. Zo vormt het

interieur een integraal onderdeel van de gehele architectuur, van de hand van dezelfde ontwerper, en werd speciaal voor deze woning ontworpen. JUNG LS 990 vormt een vanzelfsprekend onderdeel hiervan.

© B-AND

Haus Rottmann, Wiesbaden

Architect: Alexander Brenner Architekten, Stuttgart
Uitgerust met JUNG LS 990 in Les Couleurs® Le Corbusier.

In gesprek: Wolfram Putz

Uw buro Graft staat niet alleen bekend om haar architectuur, maar ook om enkele spectaculaire interieurontwerpen. Wat betekent een schakelaar voor u?

Wolfram Putz: Men moet het belang van een schakelaar niet onderschatten, want hij biedt een zinnelijke, of beter zelfs een holistische ervaring, door haar uiterlijk en haar aanraking. Naast de deurkruk en de kraan van de wastafel is het één van de weinige artikelen waarmee de gebruiker in direct contact staat met het gebouw.

Welke eisen stelt u aan een goede schakelaar?

Wolfram Putz: Voor ons is niet alleen de esthetiek belangrijk, maar ook dat een schakelaar tijdloos is, een klassieker zelfs. Schakelaars en contactdozen behoren tot die dingen die men niet regelmatig vervangt. Zelfs deurkrukken

worden vaker vervangen. Dat kan aan de hogere investeringskosten liggen, maar ook aan het feit dat men ze niet zelf installeert. Zelfs als iemand zijn huis volledig naar eigen inzicht inricht, wordt de elektrotechnische installatie altijd door een vakman geïnstalleerd.

Als we praten over LS 990 – wat heeft u overtuigd?

Wolfram Putz: de JUNG schakelaar is voor mij een geslaagd voorbeeld van een product dat naar de Bauhaus filosofie geheel terug gebracht is tot de essentie, dus het absoluut wezenlijke en daarmee toepasbaar is bij alle verschillende soorten architectuur. We kunnen dit systeem net zo gemakkelijk toepassen in een organisch interieur als in een relatief sobere, minimalistische architectuur. Wij zelf dekken als architect een grote bandbreedte af, en de

”Men moet het belang van een schakelaar niet onderschatten, want zij biedt een zinnelijke, of beter zelfs een holistische ervaring, door haar uiterlijk en haar aanraking.”

schakelaar kan ons overal begeleiden. Wat ons ook vooral overtuigt is het productontwerp zelf: haar hoekigheid, haar optische scherpte, haar details.

Een echte klassieker van Graft, en uitgesproken organisch indrukwekkend interieur, waarbij LS 990 is toegepast, is de in 2005 opgeleverde tandartsenpraktijk KU64 in Berlijn. Wat is het ontwerpconcept dat hieraan ten gronde ligt?

Wolfram Putz: de praktijk speelt met de verwachtingen van mensen die naar de tandarts gaan. Niet alleen ziet het er fundamenteel anders uit dan conventionele praktijken, het biedt ook een totaal andere sfeer. Zodra de patiënt de kamers betreedt, bevindt hij zich in een kunstmatig landschap dat, met zijn golvende vormen en het opwindende geel/oranje kleurenschema, doet denken aan

duinen en strand. Dit wekt nieuwsgierigheid en speelsheid in ons op, en is zo een afleidingsmechanisme. Tegelijkertijd is alles erg open en ruim opgezet, in tegenstelling tot traditionele praktijken. Zelfs vandaag de dag kan de bezoeker van voor tot achter het loft zien. De aparte behandelcabines worden door de glazen spleten onderbroken, maar toch blijft intimiteit gehandhaafd. De patiënt die in de tandartsstoel zit, kan niet worden gezien, zodra hij echter opstaat, is er weer het gevoel transparantie. Alles bij elkaar is het een architectuur die zich onmiddellijk voor iedereen opent, voor de vakman, maar ook voor de leek.

Volgens welke criteria heeft u het schakelaar-programma gekozen

Wolfram Putz: We hadden een schakelaar nodig van grote kwaliteit, die een precisiebelofte vervult. De tandarts werkt ook met edele materialen en precieze machines. Naast zijn bijzonder dure tandartsstoelen wilden we ook gelijkwaardige schakelaar.

Daarnaast was de tijdloosheid belangrijk. Ons ontwerp toonde destijds iets geheel nieuws en werd door vele als een modisch gebaar gezien. Wij waren echter van begin af aan overtuigd van de bestendigheid van ons concept.

Terugkijkend doet het succes hier recht aan. De praktijk breidt zich steeds meer uit in het gebouw - we hebben zojuist de derde uitbreiding afgemaakt.

Het interview werd gehouden door Christian Schittich, architect en schrijver.

KU64, Berlin

Architect: GRAFT Berlijn

Uitgerust met JUNG LS 990 alpine wit.

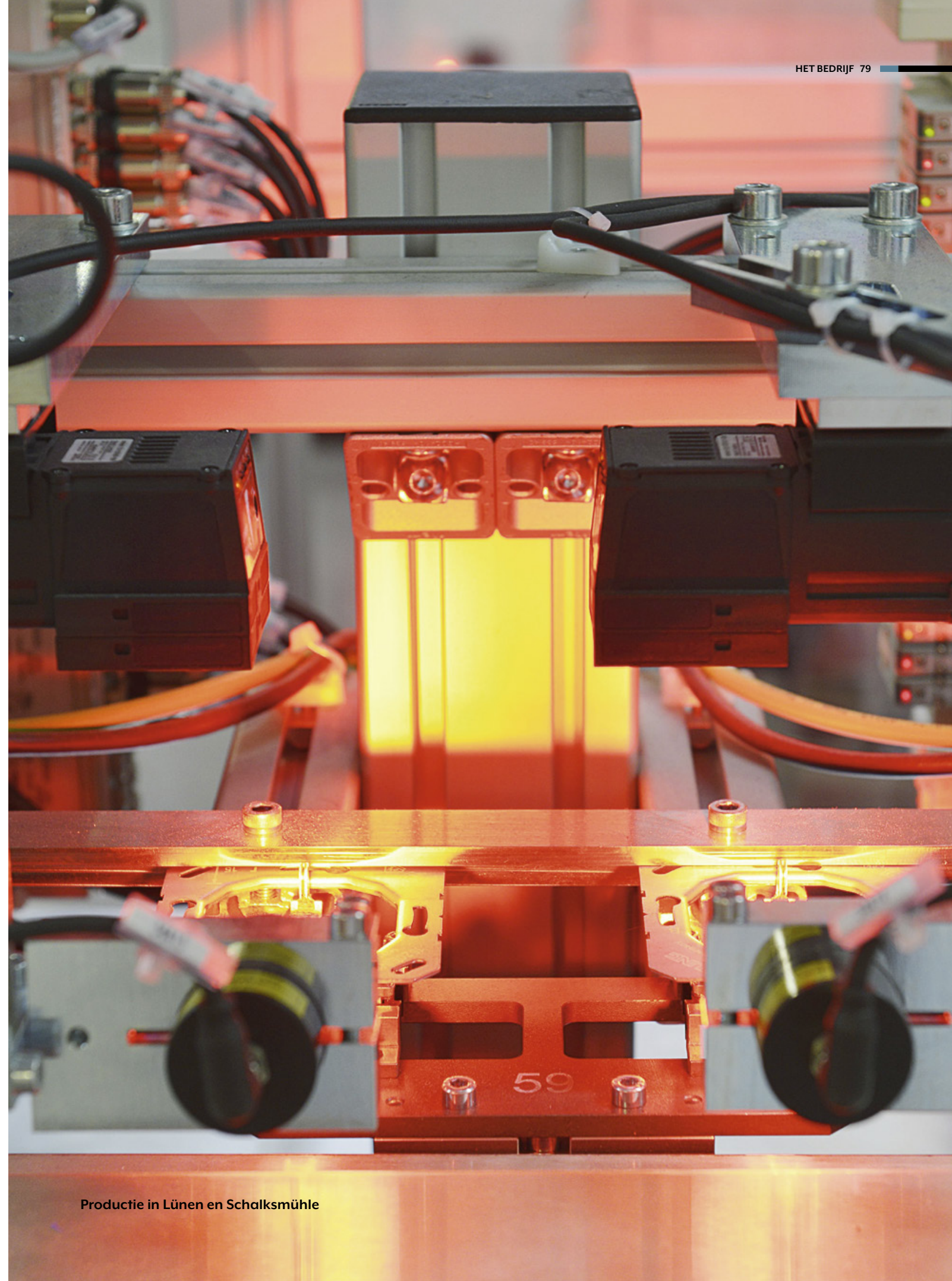
Het bedrijf

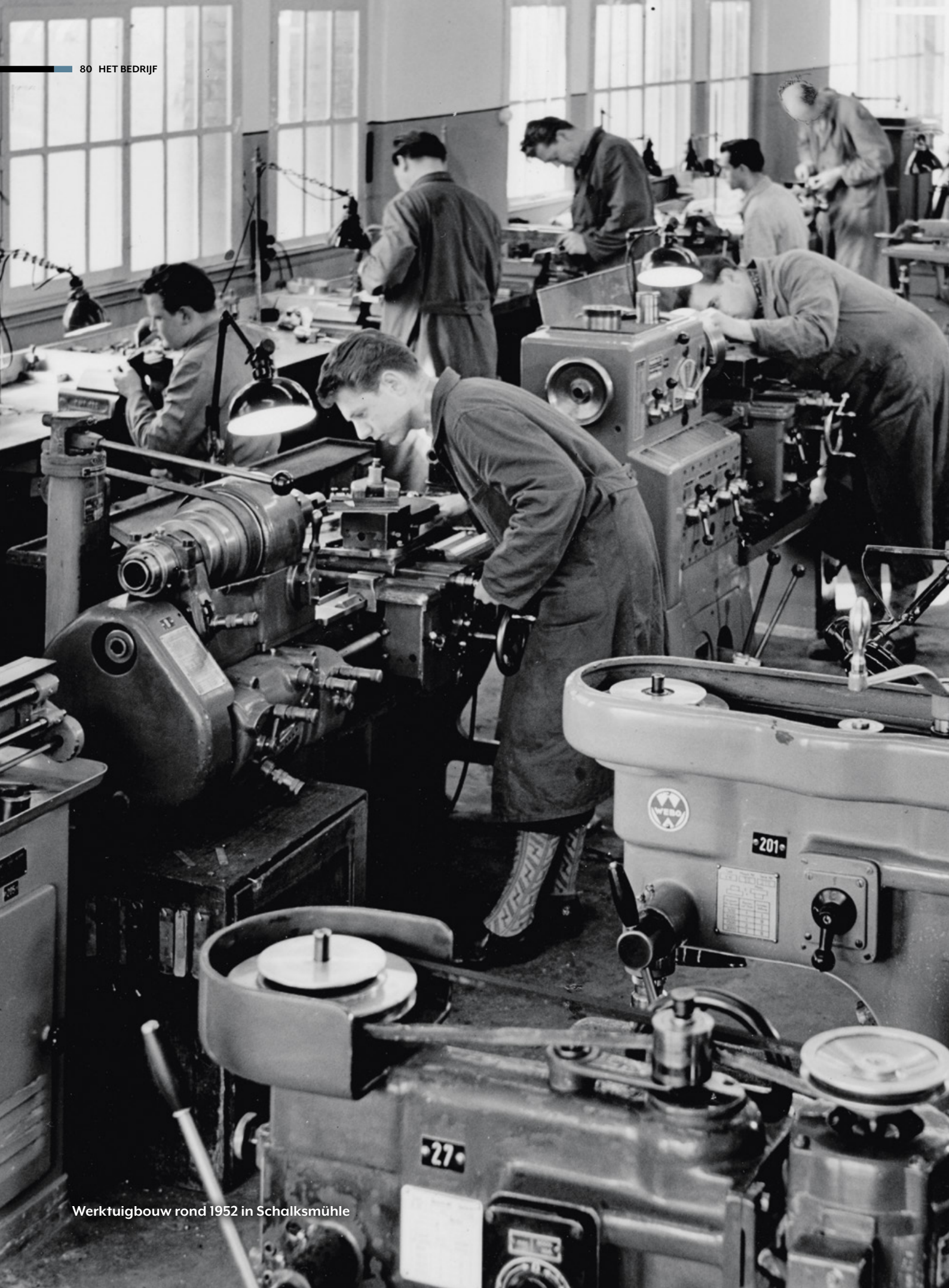

Metalen stansgeluiden vullen de ruimte. Regelmatig maakt de machine afdekplaten van roestvrij staal. Enkele meters verderop worden aan één van de drie volautomatische productiestraten de bijbehorende contactdoosonderdelen gemonteerd. Op één station pakt een robot, met de typische staccato bewegingen de kleine stelschroeven voor de klauwtjes en schroeft ze vast. Gelijk daarnaast is echter handwerk nodig. In een combinatie van machine en mens worden in een flexibele

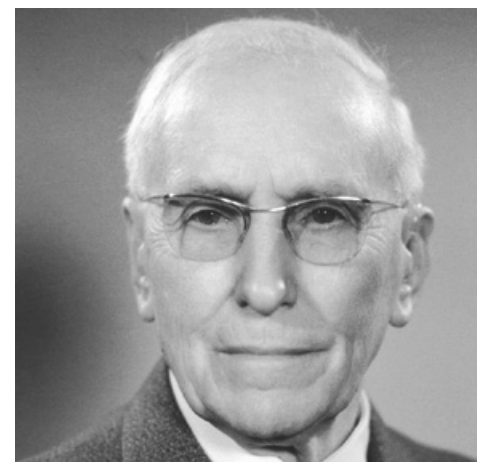
assemblagelijijn zeldzamere wensen klant-specifiek samengesteld. "Deze op zich staande oplossingen maken het ons mogelijk, ook de kleinste aantallen direct na opdracht te produceren en zo een zeer breed programma te kunnen leveren, legt fabrieksmanager Frank Ehrenthal uit. We bevinden ons bij de fabricage van contactdozen bij het bedrijf Albrecht JUNG in Schalksmühle. Over de volautomatische productielijnen lopen 14 miljoen contactdoos binnenwerken per jaar.

Productie in Lünen en Schalksmühle

Werktuigbouw rond 1952 in Schalksmühle

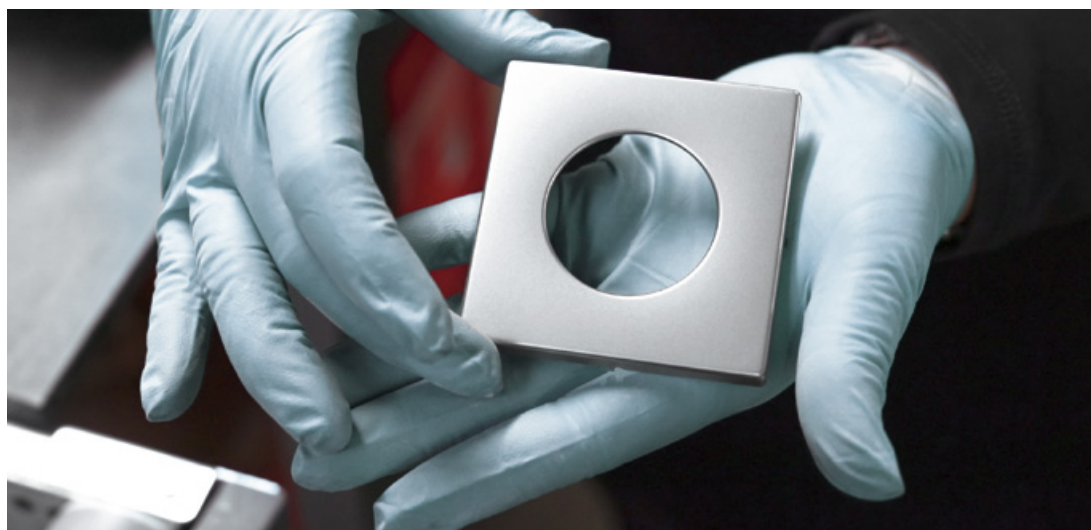

In 1912 heeft oprichter en naamgever Albrecht Jung de onderneming in het rustige stadje in het Sauerland in het leven geroepen. Niet ver verwijderd van de actuele standplaats. In het middelpunt van de destijds nog jonge firma stond de productie van zijn actuele uitvinding waarvoor patent was aangevraagd: de trek-schakelaar met 1/8 slag. De innovatie zat hem daarbij in een bijzonder in een korter moment – een principe dat tot op de dag van vandaag de grondslag vormt voor alle schakelaar-constructies. "Mijn grootvader" vertelt Harald Jung, de actuele directeur van de derde generatie, "was daarvoor in dienst bij Busch en Jäger in Schalksmühle werkzaam als meester. Hij had veel goede ideeën, die daar echter stuitten op dovemansoren. Toen heeft hij naast zijn woonhuis een kas gehuurd en heeft hij zich gestort op de zelfstandige realisatie van zijn dromen.

De moed om dit risico te nemen, moet worden beloond: samen met zijn latere zakenpartner Ernst Paris leidt Albrecht Jung het bedrijf snel naar een economisch succes en stelt hij het bestaansrecht zeker, ook in zwaardere tijden – twee wereldoorlogen en de daarop volgende magere naoorlogse jaren. In de jaren zestig neemt Siegfried Jung, de volgende generatie, het stuur over en bouwt het succes van het familiebedrijf, dat zich al snel specialiseert in schakelaars en contactdozen, duurzaam uit.

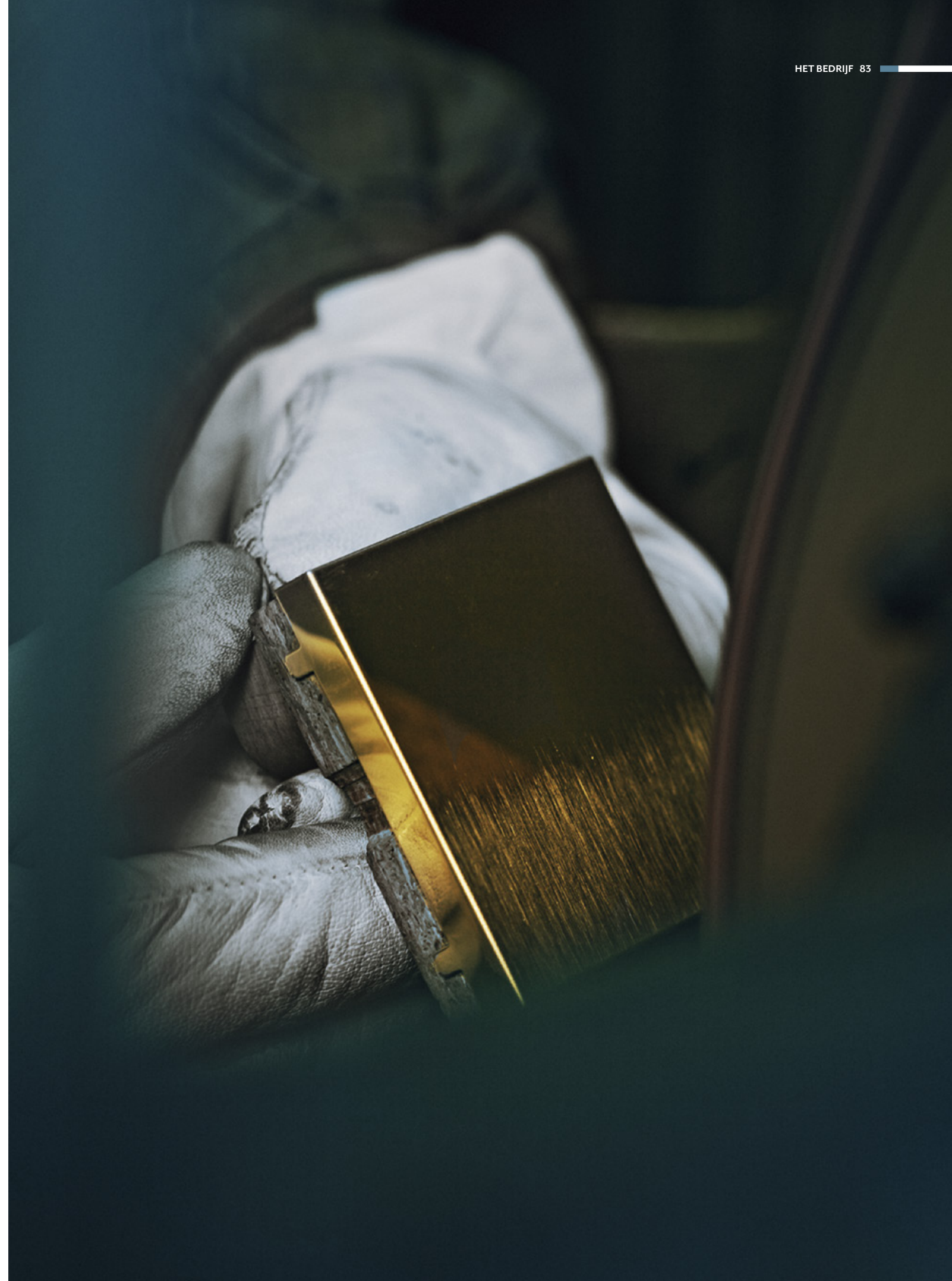
Markante productontwikkelingen spelen in de loop der jaren een wezenlijke rol. Naast een hoge kwaliteitsstandaard krijgt de factor design ook steeds meer betekenis. LS 990, in 1968 op de markt gebracht, staat hiervoor als geen ander programma bij deze firma.

Tegenwoordig biedt JUNG – gezamenlijk met haar meer dan 1200 medewerkers wereldwijd – een omvangrijk assortiment aan producten, toepassingen en systemen: van schakelaars, contactdozen, dimmers en automatische schakelaars tot aan systemen, die specifieke managementopdrachten en bedienfuncties in gebouwen overnemen. Al deze producten worden gefabriceerd in Duitsland. In Lünen

bevindt zich, naast de productie van schakelaars en andere elektrische apparaten, ook het moderne logistiek centrum met hoogbouwmagazijn en aangesloten expeditieafdeling. Met grote betrokkenheid aan de regio's van Schalksmühle en Lünen levert JUNG een aanzienlijke bijdrage aan de economische groei en de werkgelegenheid.

”Mensen komen voor de schakelaar.”

Dat de kwaliteit van de producten met de kwaliteit van de medewerkers hand in hand gaat en dat een goede werksfeer bij JUNG de basis is voor innovaties, daarvan is de bedrijfsleiding overtuigd. De nodige bewegingsruimte daarvoor is mogelijk omdat JUNG een familiebedrijf is. Want hier voeren niet het maximale rendement of de kwartaalcijfers de boventoon, maar lange termijn denken, misschien

zelfs over generaties heen. Ook op het feit dat meer dan 90 procent van de productie in Duitsland plaatsvindt, is de bedrijfsleiding trots. Want dat is een vereiste om de hoge kwaliteitsstandaard en de enorme flexibiliteit te waarborgen. En niet op de laatste plaats komt ook het kwaliteitszegel “Made in Germany”, dat hoog aangeschreven staat in het buitenland, de export ten goede.

JUNG Wereldwijd

Bangkok	Moscow
Barcelona	New York
Colmar	Porto
Dubai	Seoul
Hong Kong	Shanghai
Istanbul	Singapur
Jakarta	Vilnius
Kiev	Wenen
Kuala Lumpur	

De JUNG kwaliteit "Made in Germany" staat wereldwijd hoog aangeschreven. Om aan de wensen van klanten wereldwijd tegemoet te komen, streeft het familiebedrijf naar een wereldwijd netwerk. JUNG heeft dochterondernemingen in 17 landen, in totaal zijn er meer dan 70 vertegenwoordigingen op

vijf continenten. Daarmee garandeert het bedrijf een know-how, die is afgestemd op de meest uiteenlopende eisen en normen, en landspecifieke bijzonderheden. Voor de gebruiker ter plaatse betekent dat een hoge mate aan zekerheid in de omgang met elektrotechnische kwaliteitsproducten van JUNG.

Duurzaam actief

Bescherming van klimaat en resources is al lange tijd een essentieel thema, duurzaam handelen behoort tot de grootste uitdagingen van onze tijd. Ook bij JUNG heeft het prioriteit. Dit vereist denken op de lange termijn, over generaties, in plaats van denken in korte successen. Door zich toe te leggen om de productie uitsluitend in Duitsland te laten plaatsvinden, zet JUNG zich in voor het principe van korte wegen en milieuvriendelijke productie.

Maar ook de producten van JUNG kunnen bijdragen aan klimaatbescherming. Zo helpen intelligente oplossingen voor Smart Home installaties en KNX technologie om het energieverbruik en daarmee de uitstoot van CO₂ zinvol te reduceren. LS 990 is hiervoor bijzonder geschikt.

Sinds januari 2009 is JUNG als eerste schakelaarfabrikant lid van de DGNB (Deutsche Gesellschaft für Nachhaltiges Bauen e.V.). Ook hiermee bevordert JUNG het duurzaam denken en bouwen.

Umweltbundesamt, Dessau

Architect: Sauerbruch Hutton, Berlin

Uitgerust met JUNG LS 990 alpine wit.

Gisteren. Vandaag. Morgen.

Al 50 jaar is LS 990 onveranderd actueel. Zowel vanuit vormgevings – als constructief oogpunt. Elke technische innovatie kon en kan zonder problemen in het systeem worden geïntegreerd, van een eenvoudige schakelaar tot een intelligente stuurcentrale voor de meest uiteenlopende toepassingen, tot aan Smart Home met KNX. En ook qua vormgeving overtuigt LS 990 tot op de dag van vandaag. Tijdloos past het naadloos in ieder interieurconcept en zo verovert zij haar plaats in de architectuur: gisteren, vandaag en morgen.

ALBRECHT JUNG GMBH & CO. KG

Volmestraße 1
58579 Schalksmühle
Duitsland
Telefoon +49 2355 806-553
Fax +49 2355 806-254
international@jung.de

JUNG.NL

Vertegenwoordiging voor Nederland:

**HATEHA ELEKTROTECHNISCHE
HANDELSONDERNEMING B.V.**

Postbus 111
2394 ZG Hazerswoude-Rd
Nederland
Telefoon +31 71 3419009
Fax +31 71 3413559
jung@hateha.nl

HATEHA.NL

Vertegenwoordiging voor België:

STAGOBEL

Karrewegstraat 50
9800 Deinze
België
Telefoon +32 9 3818500
Fax +32 9 3818501
info@stagobel.be

STAGOBEL.BE